

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00
F: 01 478 39 00
E: gfu.fu@gov.si
www.fu.gov.si

DOHODKI IZ OSNOVNE KMETIJSKE IN OSNOVNE GOZDARSKE DEJAVNOSTI

Pogosta vprašanja in odgovori

1. izdaja, FEBRUAR 2016

Kazalo

Vprašanje 1: Kaj je osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost (OKGD)?	3
Vprašanje 2: Kateri dohodki se všttevajo v dohodek iz OKGD?	4
Vprašanje 3: Kako obravnavati gospodinjstvo, ki nima 200 eurov skupnega dohodka iz OKGD?	4
Vprašanje 4: Katera vzreja in prodaja živali se lahko opravlja v okviru OKGD?	5
Vprašanje 5: Kakšna je razlika med pavšalnim ugotavljanjem davčne osnove od dohodka iz OKGD in ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih oziroma normiranih odhodkov?	6
Vprašanje 6: Kakšen je pomen vrste dejanske rabe zemljišča za OKGD?	7
Vprašanje 7: Ali se za OKGD šteje samo pridelava pridelkov upoštevanih v izračunu KD?	8
Vprašanje 8: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja pridelava jagod, špargljev, borovnic...?	9
Vprašanje 9: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja vzreja plemenskih živali?	10
Vprašanje 10: Ali se vino in oljčno olje lahko prodajata v okviru OKGD?	10
Vprašanje 11: Ali se čebelarstvo šteje v okvir OKGD?	11
Vprašanje 12: Kako se obravnava predelava medu in drugih čebeljih pridelkov?	12
Vprašanje 13: Kdo in kako lahko prodaja pridelke iz OKGD?	12
Vprašanje 14: Kaj če lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč teh zemljišč ne uporablja in jih daje v najem ali dejansko uporabo drugi osebi?	14
Vprašanje 15: Kdaj se gojenje čebule, česna in fižola lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?	14
Vprašanje 16: Ali se pridelava kmetijskih pridelkov v rastlinjaku lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?	15
Vprašanje 17: Pod kakšnimi pogoji se intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje, ipd.) lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?	15
Vprašanje 18: Ali se lahko med, ki ga pridelava kmečko gospodinjstvo v v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, prodaja v planinski koči?	16
Vprašanje 19: Katere dejavnosti se uvrščajo v osnovno gozdarsko dejavnost, ki je obdavčena na podlagi katastrskega dohodka gozdnih zemljišč?	16

Vprašanje 1: Kaj je osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost (OKGD)?

Odgovor: Za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (OKGD) se šteje pridelava kmetijskih in gozdarskih pridelkov v okviru kmečkega gospodinjstva, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Kot OKGD se šteje tudi čebelarstvo, vezano na panje, evidentirane v registru čebeljakov.

Da se neka kmetijska in gozdarska dejavnost lahko šteje za OKGD, se mora izvajati na zemljiščih, ki so pravilno glede na dejansko vrsto rabe evidentirana v zemljiškem katastru ter mora biti skladna z vrsto kmetijske in gozdarske dejavnosti, ki se upošteva v izračunih za ugotavljanje katastrskega dohodka.

Za OKGD se tako poleg čebelarstva šteje pridelava poljščin (žita, krompir, krmne rastline, oljnice, sladkorna pesa, sončnice, buče za olje, različni krmni posevki, nekatere vrste zelenjadnic oziroma vrtnin, ki se lahko gojijo kot poljščine npr. zelje, čebula, česen ipd.) in travinja na kmetijskih zemljiščih, vključno z živinorejo (reja živali za razplod za namene kmetijske dejavnosti, reja za pitanje in reja za meso, prireja mleka), vezano na krmo, pridelano na teh zemljiščih, pridelava različnih vrst sadja na zemljiščih, ki so v zemljiškem katastru evidentirana kot intenzivni sadovnjak, pridelava hmelja na zemljiščih, ki so evidentirana kot hmeljišče, pridelava grozdja in vina na zemljiščih, ki so evidentirana kot vinograd, pridelava oljk in oljčnega olja na zemljiščih, ki so evidentirana kot oljčnik, pridelava gozdnih lesnih sortimentov (hlodovine in lesa za kurjavo) iz lastnega gozda, pridelava novoletnih drevesc iz mladja v lastnem gozdu, gojenje in varstvo gozda ter dela za vzdrževanje lastnih gozdnih cest in vlak. V OKGD se kot del pridelave šteje tudi priprava pridelkov za prodajo, kot na primer čiščenje, luščenje, sortiranje ipd., torej postopki, ki še ne pomenijo predelave pridelka.

Dohodek iz OKGD na kmečkem gospodinjstvu se ugotavljajo pavšalno, to je na podlagi katastrskega dohodka (KD) kmetijskih in gozdnih zemljišč in pavšalne ocene dohodka na panj, zavezanci pa se lahko odločijo, da bodo za OKGD dohodek ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (v nadaljevanju dejanski prihodki).

Pojasnilo: OKGD določa 69. člen Zakona o dohodnini – [ZDoh-2](#) kot:

- pridelavo, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka (KD) in predpisi o evidentiranju nepremičnin in je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru in
- čebelarstvo, vezano na panje, evidentirane v registru čebeljakov.

Za OKGD se tako ne šteje pridelava, ki ni zajeta v izračunih katastrskega dohodka. V zemljiškem katastru se zemljišča za obdelavo (njive) in zemljišča pod posebnimi kulturami (na njivah) ne vodijo ločeno, zato se za vsa taka zemljišča KD enotno izračunava kot KD njiv oziroma zemljišč za obdelavo in pri tem upošteva le poljedelski kolobar. Zato se v OKGD ne more šteti pridelava intenzivnih kultur na njivah kot na primer pridelava jagod in drugega jagodišča (ameriške borovnice, ribez itd.), pridelava špargljev, artičok in drugih vrst večletnih intenzivnih kultur. Glede na upoštevano pridelavo v izračunu katastrskega dohodka za gozd se v OKGD prav tako ne more šteti plantažno gojenje novoletnih drevesc, nabiranje gozdnih plodov, proizvodnja lesnih sekancev v okviru predelave lesa in razžagan les (deske, plohi, late ipd.) oziroma njegova predelava v stavbni les. Za OKGD se tudi ne šteje na primer intenzivna živinoreja, ki sloni pretežno na tuji krmi, pa tudi ne pridelava, ki bi se sicer lahko štela za OKGD, vendar se izvaja na zemljiščih, ki nimajo v zemljiškem katastru evidentirane pravilne dejanske rabe (na primer pridelava grozdja in vina na površinah, ki niso evidentirane kot vinograd).

[ZDoh-2](#) pa v četrtek odstavku 69. člena še izrecno določa, da se kot OKGD ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelava okrasnih rastlin ter intenzivna pridelava vrtnin in zelišč.

Za pavšalno ugotavljanje dohodka iz OKGD je pomembno kmečko gospodinjstvo (davčna definicija kmetije), ki je v drugem odstavku 69. člena [ZDoh-2](#) opredeljeno kot skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, ki so na dan 30. junija v davčnem letu prijavljeni na istem naslovu in njihov skupni dohodek iz OKGD znaša najmanj 200 evrov.

Za opravljanje OKGD, ki je obdavčena na podlagi dejanskih prihodkov, veljajo enaki predpisi kot za opravljanje dejavnosti iz poglavja III. 3. v [ZDoh-2](#) (47. člen [ZDoh-2](#)).

Vprašanje 2: Kateri dohodki se všttevajo v dohodek iz OKGD?

Odgovor: Za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se štejejo vsi dohodki v zvezi z OKGD na posameznem kmečkem gospodinjstvu:

- potencialni tržni dohodki od pridelave na zemljiščih (katastrski dohodek),
- potencialni tržni dohodki od pridelave v panjih (70 % pavšalne ocene dohodka na panj) in
- drugi dohodki, kot so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem OKGD (kmetijske subvencije).

Pojasnilo: Dohodke iz OKGD opredeljuje 70. členu [ZDoh-2](#) in mednje šteje katastrski dohodek, pavšalno oceno dohodka na panj in druge dohodke v zvezi z opravljanjem OKGD. Katastrski dohodek (KD) je skladno s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka pavšalna ocena možnega tržnega dohodka od dejavnosti kmetijstva in gozdarstva na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki bi ga bilo mogoče doseči s povprečno krajevno običajno vrsto in ravnijo pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Republiki Sloveniji za namene izvajanja kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti. KD se izračuna kot razlika med tržno vrednostjo možne pridelave in upravičenimi nujnimi pridelovalnimi stroški, ob upoštevanju povprečne velikosti kmetije, kot jo izkazujejo podatki Statističnega urada Republike Slovenije (SURS). KD je lahko negativen.

Pavšalna ocena dohodka na panj je ocena možnega tržnega dohodka od čebelarstva, ki bi ga bilo mogoče doseči s povprečno krajevno običajno vrsto in ravnijo reje čebel, ki se ugotovi za vsak čebelji panj, ki je evidentiran v registru čebeljakov pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo in se izračuna kot razlika med tržnim prihodkom in stroški. Tržni prihodek je seštevek zmnožkov možnih pridelkov od čebelarstva in njihovih odkupnih cen za povprečno pridelavo medu na panj, kot jo izkazujejo podatki SURS za zadnja tri leta pred letom, za katero se dohodek ugotavlja in temu pridelku ustrezna vzreja čebeljih matic ter pridelava voska, matičnega mlečka in propolisa. Pavšalna ocena dohodka na panj je lahko negativna.

Drugi dohodki oziroma kmetijske subvencije so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem OKGD. Kmetijske subvencije so lahko oproščene oziroma so obdavčene z dohodnino od dohodka iz OKGD. Davčna obravnava kmetijskih subvencij je podrobno pojasnjena v [podrobnejšem opisu](#), ki je objavljen na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije.

Vprašanje 3: Kako obravnavati gospodinjstvo, ki nima 200 evrov skupnega dohodka iz OKGD?

Odgovor: Pridelovalec, član gospodinjstva, katerega skupni dohodek iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) ne presega 200 evrov, se šteje za fizično

osebo, ki ne opravlja kmetijske in gozdarske dejavnosti, njegova pridelava pa je pretežno samooskrbna. Taka oseba lahko samo občasno proda manjše količine sezonskih viškov svojih pridelkov iz OKGD, praviloma samo končnim potrošnikom (občasna prodaja manjših količin, ki jih je mogoče pridelati v okviru OKGD na zemljiščih v njihovi lasti ali uporabi), dohodek, dosežen s tako prodajo pa je dohodnine oproščen. Za prodane pridelke oseba ni dolžna izdajati računov, razen če ga kupec zahteva. Če pa taka oseba trajno in redno prodaja svoje pridelke, ali preprodaja tuje pridelke, s tem izkazuje opravljanje dejavnosti, za katero se mora ustrezno registrirati s prigrasitvijo v davčni register, registrirati opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ali se registrirati kot samostojni podjetnik posameznik oziroma družba z vpisom v poslovni register.

Pojasnilo: Po 69. členu [ZDoh-2](#) je kmečko gospodinjstvo opredeljeno kot skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, ki so na dan 30. junija v davčnem letu evidentirani na istem naslovu in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov. Kadar ta pogoj ni izpolnjen, se šteje, da gospodinjstvo ne opravlja OKGD, dohodek članov takšnega gospodinjstva iz OKGD pa je po 26. členu ZDoh-2 oproščen dohodnine.

Razlika med članom kmečkega gospodinjstva in fizično osebo, ki ni član kmečkega gospodinjstva in prodaja samo viške lastnih sezonskih pridelkov je, da slednji za dohodek iz te prodaje ne plača davka, ker ne dosega predpisanega limita (200 eurov) za obdavčitev na podlagi katastrskega dohodka (KD) in drugih dohodkov iz OKGD. Za tako fizično osebo se šteje, da ne opravlja dejavnosti, zato se tudi ne šteje za zavezanca po predpisih o davku na dodano vrednost (DDV) in torej v skladu s temi predpisi ni zavezana k izdajanju računov. Z vidika davčne zakonodaje takšen pridelovalec iz OKGD, za katero je sicer obdavčen na podlagi KD, vendar se mu le-ta ne vštevava v dohodnino, ker ne presega zneska 200 eurov, lahko prodaja samo sezonske viške svojih pridelkov. Ali fizična oseba opravlja neregistrirano dejavnost ali prodaja samo sezonske viške svojih pridelkov (torej jih prodaja le občasno in v manjših količinah, ki jih je mogoče pridelati v okviru OKGD na zemljiščih v lasti ali uporabi) se ugotavlja za vsak posamezni primer.

V primeru prodaje sezonskih viškov lastnih pridelkov se šteje, da prodajalec (pridelovalec) ne opravlja dejavnosti in mu za prodajo končnim potrošnikom ni treba izdajati računov. Fizična oseba (ki ni član kmečkega gospodinjstva), ki pa trajno in redno prodaja svoje pridelke iz OKGD se mora za opravljanje te dejavnosti registrirati, lahko tudi z vpisom v davčni register. V primeru preprodaje tujih pridelkov, pa takšen prodajalec opravlja dejavnost, za katero se mora registrirati z vpisom v poslovni register oziroma pod določenimi pogoji lahko to dejavnost registrira kot dopolnilno dejavnost na kmetiji »prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij« (12. člen [Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji](#)), ki pogojuje, da je najmanj 30 % pridelkov in izdelkov iz lastne pridelave oziroma predelave. Lahko pa se takšen pridelovalec (prodajalec) za dejavnost registrira kot samostojni podjetnik posameznik oziroma kot družba z vpisom v poslovni register in mora vsem kupcem za prodane pridelke in izdelke izdajati račune.

Vprašanje 4: Katera vzreja in prodaja živali se lahko opravlja v okviru OKGD?

Odgovor: V okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) skladno z načinom ugotavljanja katastrskega dohodka sodi tudi živinoreja, vendar le v obsegu vzreje živali do prodaje živih živali (za zakol, nadaljnjo rejo ali pleme oziroma razplod v okviru kmetijske dejavnosti), in ob pogoju, da se pretežni del krme za te živali zagotovi na kmetijskih zemljiščih v uporabi kmečkega gospodinjstva, kar pomeni, da mora rejec imeti v lasti, najemu ali zakupu kmetijska zemljišča, na katerih prideluje večino potrebne krme. Kot reja živali, katere dohodek se lahko obdavči na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč, se ob izpolnjevanju navedenih pogojev šteje vsa živinoreja, ki je v skladu s [SKD 2008](#) opredeljena kot kmetijska

dejavnost (prireja mleka, druga govedoreja, konjereja, prašičereja, reja drobnice, reja perutnine in reja drugih živali kot na primer nojev, zajcev, kuncev, polžev, jelenjadi, lame itd.).

Kot OKGD se torej lahko šteje tudi vzreja plemenskih živali (npr. konj), če rejec večino krme zagotovi s svojih površin in dokler iz aktivnosti in namena opravljanja dejavnosti ni ugotovljeno, da ne gre več za kmetijsko dejavnost (na primer vzreja za jahanje, kasaštvo itd.).

Glede na navedeno pa v OKGD ne spada prodaja klavnih polovic ali drugače razkosanega trupa, prodaja mesa in drugih predelanih pridelkov živinoreje, ne glede na to, ali so predelani v okviru kmečkega gospodinjstva ali s tujo storitvijo.

Pojasnilo: V tretjem odstavku 69. člena ZDoh-2 je določeno, da se kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost (OKGD) šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka (KD) in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. V opravljanje OKGD torej sodi tudi vzreja živali, vezana pretežno na lastno krmo, kar pomeni, da mora rejec imeti v lasti, najemu ali zakupu zemljišča, na katerih prideluje večino potrebne krme.

Kot OKGD se šteje tudi pridelava krmnih rastlin in različnih krmnih posevkov na kmetijskih zemljiščih za obdelavo ter pridelek travinja na zemljiščih pod travinjem, namenjenih za živinorejo.

Vprašanje 5: Kakšna je razlika med pavšalnim ugotavljanjem davčne osnove od dohodka iz OKGD in ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih oziroma normiranih odhodkov?

Odgovor: Dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se lahko ugotavlja pavšalno, na podlagi katastrskega dohodka (KD) in pavšalne ocene dohodka na panj, ali na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

V primeru, da se dohodek iz OKGD ugotavlja pavšalno, te dejavnosti ni treba priglasiti oziroma registrirati, ampak kmečko gospodinjstvo identificira in evidentira v svoji evidenci davčni organ po uradni dolžnosti. Prav tako v takem primeru za ugotavljanje dohodka ni potrebno voditi in izkazovati nobenih evidenc (knjigovodstva). Katastrski dohodek se namreč izračuna na podlagi predpisov o ugotavljanju katastrskega dohodka in nato pripiše (evidentira) k posameznemu kmetijskemu in gozdnemu zemljišču v zemljiškem katastru, kot dohodek iz pridelave pa se posameznemu zavezancu (uporabniku zemljišča) pripiše glede na obseg zemljišč, ki jih ima v uporabi. Enako se pavšalna ocena dohodka na panj izračuna na podlagi predpisa o ugotavljanju katastrskega dohodka in nato pripiše uporabniku na podlagi čebeljih panjev, ki jih ima evidentirane v registru čebelnjakov. V primeru pavšalne obdavčitve OKGD torej zavezancem ni potrebno voditi knjigovodstva, pomembno pa je, da zagotovijo pravilno evidentiranje zemljišč v zemljiškem katastru (to storijo s pravilnim evidentiranjem dejanske rabe pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano) in da davčnemu organu sporočijo dejanske površine in panje, ki jih uporabljajo.

Tudi druge dohodke (kmetijske subvencije) za namene ugotavljanja dohodka iz OKGD davčni organ pridobi od izplačevalcev po uradni dolžnosti. Drugi dohodki se pripišejo dejanskemu prejemniku in drugim članom kmečkega gospodinjstva, ki imajo v uporabi kmetijska in gozdna zemljišča ali čebelje panje v sorazmernem deležu, glede na skupno število takih oseb v kmečkem gospodinjstvu.

Davčna osnova od dohodka iz OKGD je za posameznega zavezanca vsota katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jih ima v uporabi, zmanjšana za katastrski dohodek zemljišč, za katera se uveljavi oprostitev po 73. členu [ZDoh-2](#), 70 % pavšalne ocene dohodka na panj za panje, ki jih ima v uporabi ter pripadajoči delež dejansko prejetih obdavčenih subvencij. Članom kmečkega gospodinjstva, ki so zavezanci za dohodnino od dohodkov iz OKGD, Finančna uprava Republike Slovenije izda odločbo, v kateri odloči o davčni osnovi dohodka iz OKGD in akontaciji dohodnine.

V primeru, da se dohodek od OKGD ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, je nosilec dejavnosti kot zavezanec za dohodnino dolžan opravljanje dejavnosti priglasiti oziroma registrirati. Za vsako dobavo blaga ali opravljeno storitev je tak zavezanec dolžan izdati račun, ki ga tudi vključi v davčni obračun akontacije dohodnine oziroma dohodnine, v katerem izračuna davčno osnovo in akontacijo dohodnine oziroma dohodnino. Prav tako je zavezanec dolžan v davčni obračun vključiti subvencije, ki jih je prejel sam ali pa eden od članov njegovega kmečkega gospodinjstva. Zavezanec je dolžan davčni obračun enkrat letno predložiti Finančni upravi Republike Slovenije.

Pojasnilo: [ZDoh-2](#) loči opravljanje dejavnosti (poglavje III. 3.) in opravljanje OKGD (poglavje III. 4.) in določa, da opravljanje OKGD, ki je obdavčena na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, sodi v poglavje III. 3. in jo je potrebno vpisati v davčni oziroma v poslovni register. Kot opravljanje dejavnosti po poglavju III. 3. se obravnava tudi vsa kmetijska in gozdarska dejavnost, ki se ne šteje za OKGD. Za tako dejavnost veljajo enaki predpisi glede vodenja poslovnih knjig oziroma evidenc ter izdajanja računov kot za samostojne podjetnike posameznike.

Za opravljanje OKGD so, glede na njeno obdavčitev po katastrskem dohodku, postavljeni določeni pogoji oziroma omejitve z namenom, da se zagotovi pravilnost takšne obdavčitve. Za izračun KD kmetijskih in gozdnih zemljišča je pomembna pravilna opredelitev dejanske rabe zemljišča v skladu s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka.

Pri opravljanju OKGD, kjer se dohodek iz te dejavnosti ugotavlja pavšalno velja, ob izpolnjevanju določenih pogojev, izjema od obveznosti izdajanja računov. 143. člen [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost](#) določa, da se obveznost izdajanja računov v skladu z drugim odstavkom 81. člena [ZDDV-1](#) ne nanaša na davčne zavezance iz drugega odstavka 94. člena [ZDDV-1](#), kadar opravljajo dobavo kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev neposredno končnemu potrošniku (npr. neposredna prodaja na domu, prodaja od vrat do vrat, neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah) ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca. Po drugi strani pa tudi računi za prodajo pridelkov iz OKGD, izdani drugim kupcem, (ki opravljajo dejavnost in račune potrebujejo za svoje knjigovodstvo) ne vplivajo na obdavčitev prodajalca.

Vprašanje 6: Kakšen je pomen vrste dejanske rabe zemljišča za OKGD?

Odgovor: Od 1. 1. 2014 se vsa zemljišča v zemljiškem katastru vodijo po vrsti dejanske rabe. Pravilna določitev vrste dejanske rabe zemljišča je predpogoj za pravilno obdavčitev dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) na podlagi katastrskega dohodka (KD) kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Dejanska raba se v zemljiškem katastru ločuje na dve osnovni dejanski rabi, gozdna in kmetijska zemljišča, slednja pa se podrobneje deli na zemljišča za obdelavo, zemljišča pod travinjem, zemljišča pod trajnimi nasadi, zemljišča pod posebnimi kulturami in zemljišča izven rabe oziroma v zaraščanju. Podatke o dejanski in podrobnejši dejanski rabi se v zemljiški

kataster privzema iz evidence dejanske rabe oziroma evidence GERK pri Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP).

Pojasnilo: Za izračun katastrskega dohodka je pomembna vrsta dejanske rabe zemljišča, kot je evidentirana v zemljiškem katastru. Skladno z [ZEN](#) se v zemljiškem katastru vodita le dve osnovni vrsti dejanske rabe: kmetijska in gozdna. [ZUKD-1](#) pa za namene ugotavljanja katastrskega dohodka zahteva, da se v zemljiškem katastru evidentirajo še nekatere podrobnejše vrste dejanske rabe. In sicer se za potrebe ugotavljanja katastrskega dohodka ločeno evidentirajo tudi kmetijska zemljišča za obdelavo (njiva), kmetijska zemljišča pod travinjem (trajni travnik, barjanski travnik, kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdnim drevjem), kmetijska zemljišča pod trajnimi nasadi (hmeljišče, vinograd, intenzivni sadovnjak, ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak, oljčnik, ostali trajni nasadi, plantaža gozdnega drevja), kmetijska zemljišča pod posebnimi kulturami (trajne rastline na njivskih površinah, matičnjak) in kmetijska zemljišča izven rabe oziroma v zaraščanju (kmetijsko zemljišče v zaraščanju, drevesa in grmičevje, neobdelano kmetijsko zemljišče). Podrobnejše vrste dejanske rabe se v zemljiški kataster privzemajo iz evidence dejanske rabe oziroma evidence GERK. Evidenco dejanske rabe na podlagi [Pravilnika o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč](#) vodi MKGP, Služba za register kmetijskih gospodarstev (ministrstvo). Podatek o dejanski rabi zemljišč se, skladno s pravilnikom, zajema glede na digitalni ortofoto (letalski) posnetek, ne glede na meje parcel. Podatek o vrsti dejanske rabe za gozd ministrstvo usklajuje z Zavodom za gozdove Slovenije.

Za OKGD se po določi tretjega odstavka 69. člena [ZDoh-2](#) šteje pridelava, pretežno vezana na zemljišča, ki so ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru.

[ZDoh-2](#) v 71. členu določa, da se KD všteva v dohodek iz OKGD in se ugotavlja po predpisih o ugotavljanju KD. V 6. členu [ZUKD-1](#) je določeno, da se KD kmetijskih zemljišč ugotovi na hektar zemljišča glede na vrsto dejanske rabe in boniteto zemljišča, na podlagi kalkulacij za ugotavljanje KD za pridelke, upoštevane za posamezno vrsto dejanske rabe ter v 5. členu določa, da se KD izračuna kot razlika med tržno vrednostjo možne pridelave (tržni prihodek) na posameznem kmetijskem ali gozdnem zemljišču in upravičenimi nujnimi pridelovalnimi stroški, ob upoštevanju povprečne velikosti kmetije, kot jo izkazujejo podatki Statističnega urada Republike Slovenije. Da je pomembna pravilna vrsta dejanske rabe zemljišča, je razvidno tudi iz 2. člena [ZUKD-1](#), ki določa, da je KD pavšalna ocena možnega tržnega dohodka od dejavnosti kmetijstva in gozdarstva na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki bi ga bilo mogoče doseči s povprečno krajevno običajno vrsto in ravniyo pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Republiki Sloveniji za namene izvajanja kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti.

Vprašanje 7: Ali se za OKGD šteje samo pridelava pridelkov upoštevanih v izračunu KD?

Odgovor: *Ne. Za izračun katastrskega dohodka (KD) se upošteva le najpomembnejše kulture, na primer za poljščine predvsem žita, silažno koruzo, buče za olje, oljčno ogrščico in travne mešanice, ponekod tudi krompir in zelje, vendar se te kulture razume kot reprezentativne predstavnike poljščin, zato se razume, da KD velja za vse poljščine. Za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (OKGD) se torej šteje pridelava pridelkov, ki jih je mogoče glede na tehnologijo in intenzivnost pridelave enačiti s pridelki, ki so upoštevani v izračunu KD.*

Pojasnilo: Bistveno je, da se po 69. členu [ZDoh-2](#) za opravljanje OKGD šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju KD in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Iz pavšalno obdavčene OKGD je torej izvzeta pridelava, ki ima naravo opravljanja dejavnosti iz poglavja III. 3. v [ZDoh-2](#). Poleg tega [ZDoh-2](#) izrecno določa, da se kot OKGD ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava

sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelava okrasnih rastlin ter intenzivna pridelava vrtnin in zelišč. Kot intenzivna pridelava vrtnin se šteje pridelava več kot ene vrtnine na isti površini v posameznem letu.

Za določitev pridelave v okviru OKGD pa je pomembni tudi, kakšne vrste pridelave se upoštevajo za izračun posameznih vrst dejanske rabe zemljišč. Kot KD zemljišč za obdelavo in zemljišč pod posebnimi kulturami se izračunava KD poljedelskega kolobarja. Torej se za namene ugotavljanja KD zemljišča pod posebnimi kulturami obravnavajo kot zemljišča za obdelavo, torej kot njive s poljedelsko pridelavo. Za izračun katastrskega dohodka (KD) se upošteva le najpomembnejše kulture, na primer za poljščine predvsem žita, silažno koruzo, buče za olje, oljčno ogrščico in travne mešanice, ponekod tudi krompir in zelje, vendar se te kulture razume kot reprezentativne predstavnike poljščin, zato se razume, da KD velja za vse poljščine. Torej se vsa tehnološko in ekonomsko primerljiva pridelava poljščin šteje za OKGD. Iz navedenega izhaja, da pa se za OKGD ne more šteti intenzivna (tržna) pridelave jagod in drugega jagodišča (ameriške borovnice, ribez itd.), pridelave špargljev in drugih vrst večletnih kultur na njivah.

Enako se za izračun KD na zemljiščih za obdelavo (ter zemljiščih pod posebnimi kulturami) in na zemljiščih pod travinjem, kot dohodek od živinoreje upošteva le izračun dohodka za najpomembnejše živinorejske panoge (govedorejo, rejo prašičev in drobnice), vendar se šteje, da tako izračunan KD velja za vse vrste tehnološko in ekonomsko primerljive živinoreje (na primer za rejo nojev, jelenjadi, zajcev, kuncev itd.), vezane na zemljišče in pretežno lastno krmo. Iz navedenega izhaja, da pa se za OKGD ne more šteti tehnološko nadpovprečno intenzivna živinoreja kot na primer reja polžev, glist ipd., pa tudi živinoreja, ki ne sloni na pretežno lastni krmi (pogosto intenzivno pitanje govedu, prašičev, perutnine itd.)

Vprašanje 8: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja pridelava jagod, špargljev, borovnic...?

Odgovor: *Pidelava za trg in prodajo jagod, špargljev, artičok in drugih delovno intenzivnih večletnih kultur na njivah se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD). Gre za pridelavo, za katero ni izračunanega primernege katastrskega dohodka, zato se taka pridelava po določitih četrtega odstavka 69. člena [ZDoh-2](#) ne šteje za OKGD, temveč jo je potrebno obravnavati kot dejavnost.*

Pojasnilo: Za opravljanje OKGD se po 69. členu [ZDoh-2](#) šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka (KD) in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. V okvir OKGD se torej štejejo pridelki, ki so rezultat pridelave, ki se upošteva pri izračunu KD za posamezno vrsto rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč. Skladno s predpisi o ugotavljanju KD se KD za kmetijska zemljišča za obdelavo ugotovi kot možni tržni dohodek od poljedelskih pridelkov, ki prevladujejo v strukturi pridelave poljščin na določenem proizvodnem območju (žita, krompir, krmne rastline, oljnice, sladkorna pesa, sončnice, buče za olje, različni krmni posevki, lahko pa tudi nekatere vrste zelenjadnic oziroma vrtnin, ki se lahko gojijo kot poljščine, na primer zelje, čebula, česen in podobno), na travniških površinah pridelava travinja oziroma z njim povezane živinoreje ter pridelava sadja v trajnih nasadih, hmelja ter grozdja oziroma vina in oljk oziroma oljčnega olja.

[ZDoh-2](#) izrecno določa, da se kot OKGD ne šteje pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelava okrasnih rastlin ter intenzivna pridelava vrtnin in zelišč. Kot intenzivna pridelava vrtnin se šteje pridelava več kot ene vrtnine na isti površini v posameznem letu.

Poleg intenzivne pridelave vrtnin (in sadik vrtnin, ker gre za enakovrstno pridelavo) ter zelišč se tudi intenzivna pridelava jagod in drugega jagodišča (ameriške borovnice, ribez itd.), pridelave špargljev in drugih vrst večletnih kultur na njivah ne šteje za opravljanje OKGD. Površine pod tako vrsto pridelave v zemljiškem katastru niso posebej evidentirane, zato za tako pridelavo ni izračunanega ustreznega katastrskega dohodka. Zato se taka pridelava po določilih četrtega odstavka 69. člena [ZDoh-2](#) ne šteje za OKGD, temveč jo je potrebno obravnavati kot drugo kmetijsko dejavnost.

Vprašanje 9: Ali se v okviru OKGD lahko opravlja vzreja plemenskih živali?

Odgovor: *Vzreja plemenskih živali (npr. konj), se lahko opravlja kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost (OKGD), če rejec večino krme zagotovi s svojih površin in dokler iz aktivnosti in namena opravljanja dejavnosti ni ugotovljeno, da ne gre več za kmetijsko dejavnost (na primer vzreja za jahanje, kasaštvo itd.).*

Pojasnilo: Da se vzreja plemenske živali lahko opravlja kot OKGD ni odvisno od porekla te živali temveč od dejavnosti njene vzreje in namena prodaje. Kmečko gospodinjstvo torej lahko v okviru OKGD opravlja vzrejo plemenske živali za lastno rabo članov kmečkega gospodinjstva, vzrejo živali za delo v lastnem kmečkem gospodinjstvu, vzrejo za zakol (meso) in vzrejo za razplod.

Po določilih Uredbe o standardne klasifikacije dejavnosti ([SKD 2008](#)) področje »kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo« obsega tudi živinorejo in v okviru le-te tudi konjerejo, v katero spada vzreja in reja konj, oslov, mul in mežgov.

Za dohodek iz OKGD se po določbi 69. člena [ZDoh-2](#), štejejo vsi dohodki v zvezi z OKGD na kmečkem gospodinjstvu. [ZDoh-2](#) v 70. členu pojasnjuje, da so to potencialni tržni dohodki (katastrski dohodek - KD) in drugi dohodki, ki so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem OKGD.

KD je, po določbi 2. člena [ZUKD-1](#), pavšalna ocena možnega tržnega dohodka od dejavnosti kmetijstva in gozdarstva na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki bi ga bilo mogoče doseči s povprečno krajevno običajno vrsto in ravniyo pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Republiki Sloveniji za namene izvajanja kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti. Zato je potrebno tudi vzrejo plemenskih živali preverjati v smislu te določbe.

Vprašanje 10: Ali se vino in oljčno olje lahko prodajata v okviru OKGD?

Odgovor: *V okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) se lahko prodaja samo vino, ki je bilo pridelano iz lastnega grozdja na zemljišču z evidentirano dejansko rabo »vinograd«. Enako velja tudi za prodajo oljčnega (olivnega) olja ob pogoju, da so bile olive pridelane na zemljišču z evidentirano dejansko rabo »oljčnik«.*

Glede na to, da je v zemljiškem katastru evidentirana dejanska raba vinograd in oljčnik, se od 1. 1. 2014 KD ne izračunava več na osnovi prijave parcelne številke zemljišč pod vinogradi oziroma oljčniki, katerih pridelek se porabi za proizvodnjo vina oziroma oljčnega olja (po 312. členu [ZDavP-2](#)), zato zavezanci ne vlagajo navedenih prijav pri davčnem organu.

Pojasnilo: Vino in oljčno olje sta izjemi, ko se izdelek nekmetijske dejavnosti (proizvod/predelava kmetijskega pridelka) šteje za del OKGD in se torej lahko prodaja v okviru OKGD, katere dohodek je obdavčen na podlagi katastrskega dohodka. Za pridelavo grozdja in oljk sta določeni posebni dejanski rabi zemljišča »vinograd« oziroma »oljčnik«. V katastrskem dohodku (KD) teh zemljišč je v skladu z [ZUKD-1](#) upoštevan del dohodka od prodaje kmetijskega pridelka

(torej od grozdja in oljk) kot tudi del dohodka od prodaje predelanega proizvoda (torej vina oziroma oljčnega olja). [ZUKD-1](#) namreč v četrtem odstavku 6. člena določa izjemo pri ugotavljanju KD za vinograde in oljčnike.

Za druge trajne nasade se KD ugotovi kot tržni dohodek od tehtanega povprečja rastlinskih pridelkov glede na strukturo trajnih kultur, ki so zastopane na proizvodnem območju, za vinograd pa je upoštevan delež 40% grozdja in 60% vina, za oljčnik je upoštevan delež 5% oljk in 95% oljčnega olja.

Glede obdavčitve dohodka iz OKGD je pomembna opredelitev kmečkega gospodinjstva iz 69. člena [ZDoh-2](#), ki med drugim določa, da se za kmečko gospodinjstvo šteje skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, evidentiranih na istem naslovu, ki so na dan 30. junija v davčnem letu po predpisih o prijavi prebivališča stalno ali začasno prijavljene na tem naslovu, niso najeta delovna sila (v nadaljnjem besedilu: člani kmečkega gospodinjstva), ter se vsaj za enega ali več članov kmečkega gospodinjstva šteje, da opravljajo OKGD po določbah tega zakona in njihov skupni dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti znaša najmanj 200 eurov.

Pridelovalec grozdja, ki ni član kmečkega gospodinjstva, torej ne opravlja OKGD, lahko samo občasno proda končnemu potrošniku sezonski višek svojih pridelkov. Če pa član takšnega gospodinjstva trajno in redno prodaja svoje pridelke, s tem izkazuje opravljanje dejavnosti, katero mora ustrezno registrirati.

Vprašanje 11: Ali se čebelarstvo šteje v okvir OKGD?

Odgovor: Čebelarji, ki imajo v lastni ali uporabi čebelje panje, ki so evidentirani v registru čebelnjakov, lahko v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) pridelujejo in prodajajo med, čebelji vosek, matični mleček, cvetni prah, surov propolis, čebelji strup ter prodajo čebeljih družin, rojev, matic, satja.

Pojasnilo: Šesti odstavek 69. člena [ZDoh-2](#) določa, da se kot OKGD šteje čebelarstvo, vezano na panje, ki so evidentirani v registru čebelnjakov.

Po Uredbi o standardni klasifikaciji dejavnosti ([SKD 2008](#)) se čebelarstvo (pridelava medu in čebeljega voska) šteje za kmetijsko dejavnost, oznaka A 01.490 - reja drugih živali. Za kmetijsko dejavnost se šteje tudi prodaja čebeljih družin, rojev, matic in drugih primarnih čebeljih pridelkov (npr. satja, matičnega mlečka, cvetnega prahu, surovega propolisa, čebeljega strupa).

Tem čebelarjem ni potrebno opravljanja dejavnosti registrirati pri davčnem organu in so obdavčeni na podlagi pavšalne ocene dohodka na panj. V kolikor se čebelar registrira za opravljanje dejavnosti (tj. kot samostojni podjetnik ali družba oziroma se vpiše v [davčni register](#) kot fizična oseba, ki opravlja dejavnost), se čebelarska dejavnost obdavči z dohodkom iz dejavnosti.

[Pravilnik o označevanju čebelnjakov in stojišč](#) med drugim določa, da se mora v register čebelnjakov registrirati vsak čebelnjak. Za pravilno in pravočasno označitev čebelnjaka in posredovanje podatkov v register čebelnjakov je odgovoren čebelar. Pisno vlogo za registracijo čebelnjaka mora vložiti na ministrstvo pristojno za kmetijstvo najkasneje 30 dni po naselitvi čebelnjaka. [ZUKD-1](#) v 13. členu določa, da podatke o strukturi, obsegu in intenzivnosti pridelave pridobi Geodetska uprava RS iz zbirk podatkov Statističnega urada RS in ministrstva, pristojnega za kmetijstvo in sicer najpozneje do 31. marca za pretekla tri leta. [ZUKD-1](#) v 7. členu določa, da se pavšalna ocena dohodka na panj izračuna kot razlika med tržnim prihodkom in stroški in da je pavšalna ocena dohodka na panj lahko negativna. Pavšalna ocena

dohodka na panj ugotovi za vsak čebelji panj, ki je evidentiran v registru čebeljakov pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo, na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja.

[Uredba o določitvi kalkulacij za ugotavljanje katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj](#) v prilogi 4 med drugim določa, da se izračuna pavšalna ocena dohodka na čebelji panj tako, da se za posamezni pridelek izračuna razlika tržnega prihodka in stroškov pridelave pridelka, ob upoštevanju deleža grosistične in neposredne prodaje pridelka. V naboru potroškov posameznih pridelkov so upoštevani dokup čebelje družine, zamenjava matic, sladkor, sat in veterinarske storitve (zdravila za čebele) ter za primer neposredne prodaje še kozarec, pokrov in etiketa. V izračunu je upoštevan tudi strošek amortizacije osnovnih sredstev čebeljega panja in posredni stroški pridelave.

[ZDoh-2](#) v osmi točki 26. člena določa, da se dohodnine ne plača za prvih 40 čebeljih panjev, ki jih ima čebelar v uporabi ter določa, da se davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov čebelarstva zniža za delež, ugotovljen iz razmerja med številom oproščenih panjev in skupnim številom panjev v uporabi članov kmečkega gospodinjstva.

Davčna osnova za čebelarstvo, katerega dohodek se obdavčuje pavšalno, se določi v višini 70 % pavšalne ocene dohodka na panj.

Vprašanje 12: Kako se obravnava predelava medu in drugih čebeljih pridelkov?

Odgovor: *Dejavnost predelave medu in drugih čebeljih pridelkov se ne šteje za opravljanje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) temveč se šteje za dejavnost (46. člen v povezavi s prvim odstavkom 47. člena [ZDoh-2](#)), za katero se mora čebelar posebej registrirati in sicer tako, da predloži prijavo za vpis v poslovni register kot samostojni podjetnik posameznik ali pridobi dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Predelovalci medu in drugih čebeljih pridelkov so dolžni davčno osnovo ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.*

Pojasnilo: Predelava medu in drugih čebeljih izdelkov se po SKD uvršča med dejavnosti predelave (C10.890 - Proizvodnja drugih prehrabnenih izdelkov, drugje nerazvrščenih - proizvodnja izdelkov iz medu oziroma C11.010 - Proizvodnja žganih pijač), zato so doseženi dohodki obdavčeni kot dohodki iz dejavnosti in je čebelar za dejavnost predelave medu in čebeljih pridelkov obvezen voditi poslovne knjige oziroma evidence.

V skladu z [Uredbo o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji](#) se predelava medu, cvetnega prahu, matičnega mlečka, propolisa, in voska lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji. Prav tako se lahko opravlja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji tudi proizvodnja medenih likerjev in tinkture iz propolisa in za njihovo izdelavo ne veljajo določbe o zagotovitvi 50 odstotkov količin lastnih surovin v izdelku. Zagotovljen mora biti lasten primarni čebelji pridelek. Žganje se lahko kupi na drugih kmetijah, ki imajo dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti proizvodnja žganih pijač. Poleg tega je pogoj, da ima čebelar vpisanih najmanj 10 čebeljih družin v register čebeljakov v skladu s predpisom, ki ureja register čebeljakov.

Čebelar pa lahko svojo dejavnost registrira tudi kot samostojni podjetnik posameznik.

Vprašanje 13: Kdo in kako lahko prodaja pridelke iz OKGD?

Odgovor: *Pridelke osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) lahko prodajajo le člani kmečkega gospodinjstva, ki so kmetijske pridelke tudi pridelali na lastnih kmetijskih in gozdnih zemljiščih oziroma na zemljiščih v dejanski uporabi članov kmečkega gospodinjstva ali osebe, ki so na kmetiji zaposlene (pri opravljanju OKGD).*

V primeru, da kmetijske pridelke prodaja končnemu potrošniku oseba, ki ni član kmečkega gospodinjstva in ni zaposlena na kmetiji, ki prideluje kmetijske pridelke (npr. gostinec), se takšna prodaja ne šteje za prodajo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Prodajalec je vedno dolžan kupcu izdati račun za prodane kmetijske in gozdarske pridelke, razen izjemoma, ko izdaja računa ni predpisana obveznost. Računa tako ni treba izdati v primerih prodaje kmetijskih in gozdarskih pridelkov in storitev kmečkega gospodinjstva v okviru OKGD, ob pogoju, da:

Pojasnilo: Na podlagi 69. člena [ZDoh-2](#) se za dohodke iz OKGD štejejo vsi dohodki v zvezi z OKGD na kmečkem gospodinjstvu. Za kmečko gospodinjstvo pa se šteje skupnost ene ali več fizičnih oseb, članov enega ali več gospodinjstev, ki so na dan 30. junija v davčnem letu evidentirani na istem naslovu in njihov skupni dohodek iz OKGD znaša najmanj 200 evrov.

Obveznost izdajanja računov določa 81. člen [ZDDV-1](#), po katerem mora vsak davčni zavezanec zagotoviti, da je za dobavo, opravljeno za plačilo, izdan račun.

Izjema od obveznosti izdajanja računov je po določbi prvega odstavka 143. člena [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost](#) določena za dobave blaga in storitev v okviru OKGD, kot jo določajo predpisi o dohodnini, ob pogoju, da:

- dobavo opravi davčni zavezanec, ki ni identificiran za namene DDV (oproščen po drugem odstavku 94. člena ZDDV-1, ker katastrski dohodek vseh članov tega kmečkega gospodinjstva za zadnje koledarsko leto ne presega 7.500 evrov ter se kmečko gospodinjstvo ni odločilo za vstop v sistem DDV),
- je dohodek kmečkega gospodinjstva iz OKGD obdavčen pavšalno po katastrskem dohodku in pavšalni oceni dohodka na panj, torej se dohodek iz OKGD ne ugotavlja na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,
- se dobava opravi neposredno končnemu potrošniku, npr:
 - neposredna prodaja na domu,
 - prodaja od vrat do vrat,
 - neposredna prodaja na premičnih stojnicah, na tržnicah
 - ali za lastno rabo v okviru kmečkega gospodinjstva davčnega zavezanca, in
- gre za dobave blaga (kmetijskih pridelkov) in storitev (kmetijskih in gozdarskih storitev v okviru strojnih krožkov), ki se štejejo za OKGD davčnega zavezanca.

Za vse ostale dobave, ki jih opravi član kmečkega gospodinjstva v okviru OKGD, za katere pogoji za izjemo od obveznosti izdajanja računov po prej navedeni določbi prvega odstavka 143. člena [Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost](#) niso izpolnjeni, mora biti izdan račun.

Več o obveznosti izdajanja računa in davčnega potrjevanja računov si lahko preberete na spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije http://www.fu.gov.si/nadzor/podrocja/davcne_blagajne_in_vezane_knjige_racunov_vkr/.

Vsa pridelava kmetijskih pridelkov in reje živali, ki se ne more šteti za OKGD, se obravnava kot druga kmetijska dejavnost, za katero zavezanec poda prigrasitev opravljanja dejavnosti neposredno v [davčni register](#), če dejavnosti ne opravlja v statusu samostojnega podjetnika posameznika ali družbe.

Vprašanje 14: Kaj če lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč teh zemljišč ne uporablja in jih daje v najem ali dejansko uporabo drugi osebi?

Odgovor: Lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč, ki teh zemljišč dejansko ne obdeluje ali oseba, ki ni kot lastnik kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč vpisana v zemljiškem katastru, je pa dejanski uporabnik teh zemljišč, lahko pri davčnem organu na podlagi sklenjene pogodbe vložita vlogo za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Pojasnilo: [ZDoh-2](#) v osmem odstavku 69. člena določa, da se v primeru, če kmetijsko oziroma gozdno zemljišče uporablja oseba, ki nima pravice do uporabe teh zemljišč na podlagi pravnega naslova v zemljiški knjigi in zemljiškem katastru, lahko za namene obdavčitve dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD) z dohodnino ta pravica pripiše dejanskemu uporabniku kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč.

Vsebina in oblika obrazca vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč s predpisi nista določena. Predlagamo, da se za namene določitve dejanskega uporabnika teh zemljišč uporablja vloga, ki je kot pripomoček za davčne zavezance objavljena na [spletni strani Finančne uprave Republike Slovenije](#) (v nadaljevanju: FURS). Zavezanec pa lahko vlogo predloži tudi na drugem obrazcu, ki po vsebini ustreza predlagani vlogi.

Vlogi je treba obvezno predložiti tudi sklenjeno pogodbo med lastnikom in dejanskim uporabnikom, v kateri so navedeni podatki o parcelah, ki se dajejo v dejansko uporabo ter časovno obdobje najema oziroma zakupa teh parcel. Kot pogodba se lahko šteje tudi drug dokument, iz katerega so razvidni vsi navedeni podatki.

Popolna vloga za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki je vložena do 30. junija tekočega leta, se upošteva pri odmeri akontacije dohodnine od dohodkov iz OKGD) za tekoče leto, pod pogojem, da je iz pogodbe razvidno, da je na dan 30. junija tekočega leta zemljišče v dejanski uporabi.

Vloga, vložena po 30. juniju, se prvič upošteva pri odmeri akontacije dohodnine od dohodka iz OKGD za naslednje leto.

Na podlagi popolne in pravočasno vložene vloge za določitev dejanskega uporabnika kmetijskih in gozdnih zemljišč, FURS dejanskemu uporabniku v davčno osnovo od dohodka iz OKGD pripiše tudi katastrski dohodek kmetijskih oziroma gozdarskih zemljišč, ki se mu na podlagi sklenjene pogodbe dajejo v dejansko uporabo in so zapisane v navedeni vlogi. Lastniku teh zemljišč, ki ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz OKGD na podlagi katastrskega dohodka, pa se prizna oprostitev plačila dohodnine od katastrskega dohodka zemljišč, ki jih na podlagi sklenjene pogodbe daje v dejansko uporabo in so zapisane v navedeni vlogi.

Vprašanje 15: Kdaj se gojenje čebule, česna in fižola lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Odgovor: Gojenje čebule, česna in fižola se lahko šteje za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (OKGD), če se pridelava izvaja v okviru poljedelskega kolobarja, kar pomeni, da se pred ali za temi kulturami v istem letu na isti površini gojijo poljščine. V primeru, ko se čebula, česen in fižol gojijo kot ena od vrtnin v vrtnarskem kolobarju, kar pomeni, da so pred ali za temi kulturami na isti površini posajene druge vrste vrtnin, se taka pridelava ne šteje več za OKGD ampak za intenzivno pridelavo vrtnin, ki jo je treba kot drugo kmetijsko dejavnost prijaviti pri davčnem organu in zanjo dohodek ugotavljati na podlagi vodenja ustreznega knjigovodstva za evidentiranje poslovnih dogodkov (dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov).

Pojasnilo: ZDoh-2 v 69. členu določa, da se za OKGD šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka (KD) in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Za OKGD se tako ne šteje pridelava, ki ni zajeta v izračunih katastrskega dohodka. V zemljiškem katastru se zemljišča za obdelavo (njive) in zemljišča pod posebnimi kulturami na njivah (na primer pod vrtninami) ne vodijo ločeno, zato se za vse njive KD enotno izračunava kot KD njiv oziroma zemljišč za obdelavo in pri tem upošteva le poljedelski kolobar. Že po sami definiciji OKGD se zato v OKGD ne more šteti pridelava (delovno in kapitalsko) intenzivnih kultur na njivah, torej tudi ne pridelava vrtnin v vrtnarskem kolobarju. Poleg tega ZDoh-2 v četrtem odstavku 69. člena še izrecno določa, da se kot OKGD ne šteje intenzivna pridelava vrtnin in zelišč, ki je določena kot pridelava več kot ene vrtnine ali zelišča na isti površini v posameznem letu.

Vprašanje 16: Ali se pridelava kmetijskih pridelkov v rastlinjaku lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Odgovor: *Pridelava kmetijskih pridelkov v rastlinjakih se ne more opravljati v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), ki je obdavčena na podlagi katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč.*

Pojasnilo: ZDoh-2 v 69. členu določa, da se za OKGD šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Za OKGD se tako ne šteje pridelava, ki ni zajeta v izračunih katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Kmetijsko in gozdno zemljišče je opredeljeno kot zemljišče, ki je po predpisih o evidentiranju nepremičnin po dejanski rabi v zemljiškem katastru evidentirano kot kmetijsko oz. gozdno zemljišče. Kmetijska zemljišča so torej v zemljiškem katastru za namene ZUKD-1 evidentirana pod podrobnejšimi vrstami dejanske rabe s šiframi v 4. členu ZUKD-1. Iz Priloge 1 Pravilnika o evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč pa je razvidno, da dejanska raba rastlinjak pod šifro 1190 ni navedena v 4. členu ZUKD-1.

Vprašanje 17: Pod kakšnimi pogoji se intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje ipd.) lahko opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti?

Odgovor: *Intenzivna pridelava drugega jagodičevja (ameriške borovnice, ribez, maline, robide, kosmulje) se lahko kot trajni nasad opravlja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), če se prideluje na kmetijskem zemljišču, ki je v zemljiškem katastru evidentirano kot intenzivni sadovnjak.*

Pojasnilo: ZDoh-2 v 69. členu določa, da se za OKGD šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Za OKGD se tako šteje pridelava, ki je zajeta v izračunih katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Kmetijsko in gozdno zemljišče je opredeljeno kot zemljišče, ki je po predpisih o evidentiranju nepremičnin po dejanski rabi v zemljiškem katastru evidentirano kot kmetijsko oz. gozdno zemljišče. Kmetijska zemljišča so torej v zemljiškem katastru za namene ZUKD-1 evidentirana pod podrobnejšimi vrstami dejanske rabe s šiframi v 4. členu ZUKD-1. Iz Priloge 1 Pravilnika o

evidenci dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč pa je razvidno, da se v skupini dejanske rabe trajni nasad uvršča pod šifro 1221 intenzivni sadovnjak, ki je naveden tudi v 4. členu ZUKD-1.

Intenzivni sadovnjak je površina, zasajena samo z eno sadno vrsto, razen v primeru mešanega nasada breskev in nektarin ter mešanega nasada lupinarjev. V intenzivni sadovnjak se uvrščajo tudi nasadi ameriških borovnic, malin, robid, kosmulj in nasadi ostalega jagodičevja, ki se štejejo kot trajni nasadi.

Vprašanje 18: Ali se lahko med, ki ga pridelava kmečko gospodinjstvo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, prodaja v planinski koči?

Odgovor: *Med, ki ga pridelava kmečko gospodinjstvo v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (OKGD), se lahko prodaja v planinski koči, če planinska koča kot posrednik izda račun za prodani med v imenu in za račun kmečkega gospodinjstva. V tem primeru kmečko gospodinjstvo še vedno lahko opravlja dejavnost pridobivanja medu v okviru OKGD, ki je obdavčeno na podlagi pavšalne ocene dohodka na panj.*

Pojasnilo: Če se prodaja izvaja preko posrednika, ki deluje v imenu in za račun kmečkega gospodinjstva, je to posredna prodaja iz OKGD, zato je treba pri tovrstni posredni prodaji iz OKGD izdati račun.

Vprašanje 19: Katere dejavnosti se uvrščajo v osnovno gozdarsko dejavnost, ki je obdavčena na podlagi katastrskega dohodka gozdnih zemljišč?

Odgovor: *V osnovno gozdarsko dejavnost se šteje gojenje in varstvo gozda ter pridobivanje gozdnih sortimentov (hlodovina, jamski les, drogove, proizvodnja drv, nabiranje dračja in gozdnih odpadkov za proizvodnjo energije) iz lastnega gozda. Tudi prodaja lesnih sekancev, pridobljenih z drobljenjem lesa ob neposredni sečnji v lastnem gozdu, se lahko opravlja v okviru osnovne gozdarske dejavnosti. Izjemoma pa se v osnovno gozdarsko dejavnost štejejo tudi storitve za gozdarstvo, v kolikor jih opravi član kmečkega gospodinjstva, katerega dohodek iz osnovne gozdarske dejavnosti je ugotovljen na podlagi katastrskega dohodka in jih opravi v okviru in pod pogoji strojnega krožka.*

Pojasnilo: ZDoh-2 v 69. členu določa, da se za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnosti (OKGD) šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru. Izrecno ZDoh-2 iz OKGD izvzema pridelavo sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelavo sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelavo okrasnih rastlin ter intenzivno pridelavo vrtnin in zelišč.

Da se neka pridelava lahko šteje za osnovno gozdarsko dejavnost, se mora torej opravljati na zemljišču, ki je v zemljiškem katastru evidentirano kot gozd in mora biti po značilnostih skladno s pridelavo, ki se upošteva v izračunu za določitev katastrskega dohodka za gozd.